

Biztonsági adatlap

A 1907/2006/EK (REACH) rendelet II. melléklete és a többszörösen módosított
EüM 44/2000. (XII.27.) rendeletnek megfelelően

Hidegindító spray

Cikkszám:907

Biztonsági adatlap száma: 01-00055

Kiállítás kelte: 2007.10.05.

1. AZ ANYAG/KÉSZÍTMÉNY ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

- 1.1 Készítmény azonosítása: Hidegindító spray, 300 ml.
- 1.2 Készítmény felhasználása: Motorindító.
- 1.3 Vállalat/vállalkozás azonosítása: Carlofon Chemie Kft, 1173 Budapest, Pesti út 28/A.
Tel: 06-1-363-3744, Fax: 06-1-220-5180
E-mail: carlofon@carlofon.hu Pitters Richárd
- 1.5 Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat
1096 Budapest, Nagyvárad-tér 2. Tel.: 476-6464
Zöldsám: 06-80/201-109 (éjjel-nappal)

2. VESZÉLYEK AZONOSÍTÁSA

A terméket a 67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvben meghatározott osztályozási szabályok alapján, soroltuk be.

Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.
Fokozottan tűzveszélyes. Bőrizgató hatású. Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak.

Információ az emberre vonatkozó veszélyekről:

Túlérzékenységet okozó anyagot (Naftát) tartalmaz. Allergiás reakciót válthat ki. Hosszabb vagy ismételt bőrrel történő érintkezésekor Dermatitis (bőrgyulladás) keletkezhet, az oldószerek zsírtalanító hatása által.
Lásd még, 11. és 15. fejezetekben.

Információ a környezetre vonatkozó veszélyekről:

Lásd még, 12. fejezetben.

3. ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ ÖSSZETÉTEL / INFORMÁCIÓ

Vegyijellemzés: Hatóanyag és oldószerkeverék.

Hajtógáz: Propán-bután gázkeverék.

Kémiai megnevezés:	CAS-szám:	EINECS-szám:	Tartalom:	Szimbólum:	R-mondatok:
Propán-bután	74-98-6/106-97-8		50 - 60 %	F+	12
Diethyléter	60-29-7	200-467-2	20 - 40 %	F+, Xn	12, 19, 22, 66, 67
Nafta könnyű	64742-49-0	265-151-9	10 - 20 %	Xi, F, N	11, 38, 51/53, 65, 67

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

Belélegzése esetén: Gondoskodjunk friss levegőről és nyugalomról. Fokozott illetve hosszabb terhelés esetén, narkotizáló (kábitó) hatású lehet. Eszméletvesztés esetén, ha szükséges mesterséges lélegeztetésben részesítjük, majd stabil oldalfekvésbe helyezzük. Azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg neki az edényzet címkéjét.

Bőrre kerülése esetén: A szennyezett ruhadarabokat távolítsuk el. A terméket ne hagyjuk megszáradni, (töröljük le) majd a bőrt szappannal és bő vízzel mossuk le. A bőrt krémezzük be.

Szembe kerülésekor: Hívjunk orvost. Az esetleges kontaktlencsét eltávolítjuk, majd a szemet 15 percig bő folyóvíz alatt, nyitott szemhéjaknál alaposan öblítsük ki.

Lenyelése esetén: A hányást ne erőltessük, ne indítsuk meg. Azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg neki az edényzet címkéjét. Semmi esetre sem itassuk a beteggel tejet, olajt.

Elsősegélynyújtáshoz szükséges speciális eszközök:
Nincs adat.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Megfelelő oltóanyagok: CO₂ (széndioxid), haboltó, száraz oltóanyag vagy vízpermet. Nagyobb tüzeket alkoholálló habbal oltunk el. Tűz esetén a sértetlen palackokat a tűz területéről azonnal el kell távolítani és vízszaggárral hűteni kell, tekintettel a robbanásveszélyre. Vigyázat! Repedésveszély fenn állhat még.

Alkalmatlan oltóanyagok: Teljes vízszaggár.

Tűz esetén a készítményből keletkező gázok, égéstermékek:
Szénmonoxid (CO), Nitrogénoxidok (NOx), Mérgező, „Piriliz” és egyéb mérges gázok.

Tűzoltók különleges védőfelszerelése:
Teljes védelem.

6. INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ KÖRNYEZETBE ENGEDÉS ESETÉN

Személyi óvintézkedések:

Személyi védőfelszerelést kell alkalmazni. A tűzveszélyes és káros anyagok eltávolítása, megfelelő szellőzés és légutak védelmének biztosítása. Gőzök/ por/ aeroszol behatása esetén, használjon légzésvédő készüléket. Bőrrel való érintkezés és a szembekerülés megakadályozása. Lásd még, 5. és 8.3 fejezetekben.

Környezetvédelmi óvintézkedések:

Nem juthat csatornahálózatba, élővízbe, talajvízbe és ivóvízbe. Amennyiben mégis odajutna, a közelben tartózkodókat riasszuk és haladéktalanul értesítsük az illetékes hatóságokat. A nem ép edényzeteket ki kell válogatni és a 13. fejezet szerint, a törvényi előírások betartása mellett, meg kell semmisíteni.

Szennyezésmentesítés módszerei:

A terméket, abszorbens anyaggal fel kell itatni. (pl.: homok, kovaföld, fűrészpor, univerzális megkötők, sav- lúgkötők) A megfelelő szellőztetésről gondoskodni kell. A szennyezett anyagot, a 13. fejezet szerint a törvényi előírások betartása mellett, meg kell semmisíteni.

7. KEZELÉS TÁROLÁS

- 7.1 Biztonságos kezelés:** Csak jól szellőztetett helyen használjuk. Légzés védelme elégtelen szellőztetés esetén kötelező. Lásd még, 8.3 fejezetben. Használat közben tilos bármilyen tűzforrás használata, (pl.: dohányzás) mivel gőzei a levegővel robbanóképes elegyet alkothatnak. Használat után, a flakon kupakját szorosan zárjuk vissza.
- 7.2 Biztonságos tárolás:** Tűzforrástól távol tartandó! Tilos napfénynek, sugárzó hő hatásnak és 50 °C feletti hőmérsékletnek kiténni! A flakont lezárva, száraz- hűvös, jól szellőző helyen tartjuk. Nem tárolható együtt erős savakkal, lúgokkal és oxidációs anyagokkal. Az elektrosztatikus feltöltődés lehetőségét kerülni kell. Személyautó zárt csomagterében nem szállítható.
- 7.3 Különleges felhasználás:** Nincs adat.

8. EXPOZÍCIÓ ELLENÖRZÉSE – EGYÉNI VÉDELEM**8.1 Expozíciós határérték:**

Az expozíciós határértékeket, biológiai mutatókat és a foglalkozási expozíció ellenőrzésére vonatkozó szabályozást, a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet 1 számú melléklete tartalmazza.

Magyarországi határértékek:

Megnevezés, CAS-szám	ÁK-érték*, mg/m ³	CK-érték**, mg/m ³
n-Bután 106-97-8	2350	9400
Dietiléter 60-29-7	308	616

* ÁK-érték = megengedett átlagos koncentráció érték.

**CK-érték = megengedett csúcskoncentráció érték.

Németországi határértékek:

Megnevezés, CAS-szám	AGW-érték, ppm
Propán-bután 74-98-6/106-97-8	1000
Diethyléter 60-29-7	400
Nafta könnyű 64742-49-0	200

8.2 Expozíciós ellenőrzése:

Az expozíciós határértékeket, biológiai mutatókat és a foglalkozási expozíció ellenőrzésére vonatkozó szabályozást, a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet 2 számú melléklete: Nem tartalmazza.

8.2.1 Foglalkozási expozíció ellenőrzése:

Az egyes expozíciók fennállása esetén a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről szóló 65/1999. (XII.22.) EüM rendelet előírásainak figyelembe vételével kell a védőeszközöket meghatározni és biztosítani a munkavállalók részére.

Gondoskodni kell megfelelő szellőztetésről, mely általános szellőztetéssel vagy légelszívással történhet. Amennyiben a szellőztetés nem elegendő a koncentráció ÁK-, CK-, MAK-, AGW- érték alatt tartásához, megfelelő légzésvédő használata szükséges.

- **Légzésvédelem:** Rövid idejű vagy csekély terheléskor, elszívó ventilátor vagy kombinált légzésszűrő eszköz, (A-P2) fokozott illetve hosszabb terhelés esetén, belső levegőtől független légzésvédő eszközt használjunk. Ajánlott szűrő: AX-P2

- **Kézvédelem:** Védőkesztyű használata kötelező..

Kesztyű alapanyaga	Erőssége	Áttörési idő
Nitrilkaucsuk	0,35 mm	120 perc
Fluorkaucsuk	0,4 mm	360 perc

A munkavédelmi kesztyűt az elöregedés első jelére ki kell cserélni.

- **Szemvédelem:** Szorosan záródó, oldalról is védő szemüveg használata ajánlott. (EN 166)

- **Bőrvédelem:** Hosszú ujjú overall munkaruha (EN.....) és munkacipő (EN20345) használata, kötelező.

- **Munkahigiénia:** Élelmiszerektől, italoktól és takarmánytól tartsuk távol. Munka után és a szünetekben vízzel és szappannal mossunk kezét. Munka közben ne együnk, igyunk és ne dohányozzunk.

8.2.2 Környezeti expozíció ellenőrzése:

Nincs adat.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

Fizikai állapota:	Aeroszol	
Színe:	Színtelen	
Szaga:	Jellegzetes, észteres	
pH érték:	Nincs adat	
Forráspont:	Nincs adat	
Gyulladás hőmérséklet:	> 200 °C	
Lobbanáspont:	Nincs adat	
Robbanási határ:	Alsó: 0,6 Vol %	Felső: 9,0 Vol %
Oxidáló tulajdonságok:	Nem	
Gőznyomás:	20 °C: 3,5 bar	50 °C: 7,0 bar
Relatív sűrűség (20 °C):	0,61 gr/cm ³	
Oldhatóság (20 °C):	Vízben kis részben oldódik	
Viszkozitás:	Nincs adat	
Gőzsűrűség:	Nincs adat	
Párolgási sebesség:	Nincs adat	

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉPESSÉG

Kerülendő körülmények: szakszerű használat és tárolás esetén nincs. Lásd még, 7. fejezetben.

Kerülendő anyagok: nem érintkezhet erős savakkal, lúgokkal, oxidációs anyagokkal.

Veszélyes bomlástermékek: tűzben mérgező gázok keletkezhetnek. Lásd még, 5.3 fejezetben.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Rendeltetésszerű használat esetén toxikus hatás nem ismert.

Akut toxicitás, azonnal fellépő hatások:

LD/LC50	Érték	Faj
Lenyelés	n.m.a.	-
Belélegzés	n.m.a.	-
Bőrkontaktus	n.m.a.	-
Szemkontaktus	n.m.a.	-

* n.m.a. = nincs megadott adat

Késleltetett, valamint krónikus hatások:

Szenzibilizáló hatás:	Kategória: II. Bőrizgató hatású. Ismételt expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja.
Rákkeltő hatás:	Nem ismeretes , de hosszabb időn át közvetlen belélegezve egészségkárosodást okozhat.
Mutagén hatás:	n.m.a.
Teratogén hatás:	DFG 2005: „D” A termék tárolása és használata közelében, terhes nő nem tartózkodhat!
Narkotizáló hatás:	A koncentrált gőzök, illetve az anyag orális úton történő szervezetbe jutása esetén következhet be.

* n.m.a. = nincs megadott adat

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

12.1 Ökotoxicitás: heveny mérgezés értékelési számai

Emlősök ellen	n.m.a.
Halak ellen	n.m.a.
Baktériumok ellen	n.m.a.

* n.m.a. = nincs megadott adat

Szennyvíztisztítókra gyakorolt hatás:

A receptura szerint nem tartalmaz: PCCD, PCDF, PCB, AOX.

Vízveszély osztály: 1 (Németországi vízminőség veszélyességi osztály, önbesorolás)
Vízre gyengén szennyező hatású. Halak, planktonok, vízi organizmusok részére jelentősebb mennyiségben lehet csak káros hatással. Nem juthat élővizekbe és szennyvizekbe.

- 12.2 Mobilitás:** Nincs adat. Fizikai- kémiai tulajdonságokra vonatkozóan, lásd 9. fejezet.
- 12.3 Perzisztencia és lebonthatóság:** Nincs adat.
- 12.4 Bioakkumulációs képesség:** Nincs adat.
- 12.5 PBT-értékelés eredményei:** Nincs adat.
- 12.6 Egyéb káros hatások:** Nincs ilyenről tudomás.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

A veszélyes hulladékkal kapcsolatos kódok a 2001/118/EK, 2001/119/EK, 2001/573/EK rendelet szerint adhatóak. Végzésének feltételeit, a 98/2001. (VI.15.) Korm. Rendelet szerint kell végezni.

Anyag / a készítmény / és a maradékra vonatkozó, hulladékfeldolgozási (EAK, EWC) kulcs:
16 05 04 Veszélyes anyagot tartalmazó hajtógázpalack.

Szennyezett csomagolóanyagra vagy edényzetre vonatkozó, hulladékfeldolgozási (EAK, EWC) kulcs:
15 01 10 Olyan csomagolások, amelyek veszélyes anyagok maradványait tartalmazzák vagy veszélyes anyaggal lettek beszennyezve.

Csak a teljesen kiürített és tisztított csomagok bocsáthatók újrafelhasználásra.

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

Közúti, ADR:

Megjelölés: 1950 Gyúlékony aeroszol 2 tétel, 5F ADR
UN - szám: 1950
Osztály: 2
Besorolási kód: 5 F
Csomagolási csoport: II.
Korlátozott mennyiség: LQ2

Vasúti, RID:

Megjelölés: 1950 Gyúlékony aeroszol 2 tétel, 5F RID
UN - szám: 1950
Osztály: 2
Besorolási kód: 5 F
Csomagolási csoport: II.
Korlátozott mennyiség: LQ2

Tengeri, IMDC:

Megjelölés: 1950 Gyúlékony aeroszol 2
UN- szám: 1950
Osztály: 2.1
Csomagolási csoport: II.
EmS- szám: F-D, S-U
Tengeri káros anyag: Igen

Légi, ICAO/ IATA:

Megjelölés: Propán-bután tartalmú gyúlékony aeroszol
UN - szám: 1950
Osztály: 2.1

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

A termék a 67/548/EGK, 1999/45/EK és a VOC 1999/13/EC előírások és a mindenkori hazai törvények legutolsó változata szerint van besorolva és megjelölve.

Veszélyes anyag koncentráció: Propán-bután
Dietiléter
Nafta könnyű

Szerves oldószer tartalom: -

Veszélyességi szimbólumok:

Környezetre veszélyes,

Fokozottan tűzveszélyes,

Irritatív

Veszélyességet jelölő mondatok:

R12: Fokozottan tűzveszélyes.

R19: Robbanásveszélyes peroxidokat képezhet.

R38: Bőrizgató hatású.

R51/53: Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

R66: Ismételt expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja.

R67: Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak.

Biztonságra utaló mondatok:

S1: Elzárva tartandó.

S2: Gyermekek kezébe nem kerülhet.

S9: Az edényzet jól szellőztethető helyen tartandó.

S23: A keletkező gázt/ füstöt/ gőzt/ permetet nem szabad belélegezni.

S29/56: Csatornába engedni nem szabad, az anyagot/ edényzetét, veszélyes hulladékgyűjtőbe kell vinni.

S45: Baleset vagy rosszullet esetén azonnal orvost kell hívni és a címkét meg kell mutatni.

S51: Csak jól szellőztetett helyen használható.

A készülékben túlnyomás uralkodik. Felnyitni, ütögetni, felszúrni, 50 °C feletti hőmérsékletnek, napfénynek, sugárzó hő hatásának kitenni, vagy tűzbe dobni még üres állapotban is tilos! Tilos nyílt lángra vagy bármilyen izzó anyagra permetezni! Tűzforrástól távol tartandó és használata közben tilos a dohányzás. Gyermekek kezébe nem kerülhet.

A 26/2007.(VI.7.) EüM rendelet szerint, "Túlérzékenységet okozó anyagot (Naftát) tartalmaz. Allergiás reakciót válthat ki. Foglalkozásszerű felhasználók kérésükre, biztonsági adatlapot kapnak."

15.1 Alkalmazott hazai rendelkezések , jogszabályok, előírások,:

- 5/1993.(XII.26.) MüM módosított rendelete, a 20/1997.(XII.19.) MüM rendelettel, a munkavédelemről szóló egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról.
- 65/1999.(XII.22.) EüM rendelet a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről.
- 25/2000.(IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyi kémiai biztonságról.
- 44/2000.(XII.27.) EüM többszörösen módosított rendelete a 33/2004.(IV.26.) ESzCsM és a 26/2007.(VI.7.) EüM rendeletekkel, a veszélyes anyagokkal és a készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól.
- 2000 évi XXV. törvény a kémiai biztonságról.
- 98/2001.(VI.15.) Kormány rendelet, a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről.
- 16/2001.(VII.18.) KöM rendelet a veszélyes hulladékok jegyzékéről.
- 164/2003.(X.18.) Kormány rendelet, a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről.
- 25/2006.(II.3.) kormány rendelet, egyes festékek, lakkok és járművek javító fényezésére szolgáló termékek szerves oldószer tartalmának szabályozásáról.

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK**16.1 A 3. fejezetben meghatározott alkotórészekre vonatkozó, veszélyességet jelölő mondatok:**

- R11:** Tűzveszélyes.
- R12:** Fokozottan tűzveszélyes.
- R19:** Robbanásveszélyes peroxidokat képezhet.
- R22:** Lenyelve ártalmas.
- R38:** Bőrizgató hatású.
- R51/53:** Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.
- R65:** Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyag a légutakba) esetén tüdőkárosodást okozhat.
- R66:** Ismételt expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja.
- R67:** Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak.

16.2 Felülvizsgált fejezetek:

1 – 16 fejezetek.

A biztonsági adatlap összeállításakor a tudomány mai állását tükrözik az adatok. A biztonsági adatlapnak nem célja szavatolni a termék egyes tulajdonságait, ezért semmilyen felelősséget nem vállalunk! Kizárólag egészségügyi, környezetvédelmi és biztonsági célokra használhatóak fel! A változtatás jogát fenntartjuk!

**Ez az adatlap elektronikus formában készült, aláírás és pecsét nélkül is érvényes.
A biztonsági adatlapban nem említett törvényeket, előírásokat és szabályokat, a termék használóinak saját felelősségére figyelembe kell venniük!**